

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Ūkio projektai“
Janė Druskienė

2017-05-12
Į 2017-04-11

Nr. (28.7)-A4-5037

Ukmergės rajono savivaldybei
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos ministerijos Vilniaus departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus teritoriniam padaliniui

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŪKININKĖS J. DRUSKIENĖS ŪKINĖS VEIKLOS – KITOS (FERMŲ) PASKIRTIES PASTATO REKONSTRUKCIJOS, GALVIJŲ BANDOS DIDINIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „Ūkio projektai“, Daukanto g. 4, Šiauliai, el.p. ukioprojektai@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Ūkininkė Janė Druskienė, Ukmergės r. sav., Vidiškių sen., Jasiuliškio k., Jasiuliškio g. 8, j.druskiene@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Ūkininkės J. Druskienės ūkinės veiklos – kitos (fermų) paskirties pastato rekonstrukcija, galvijų bandos didinimas. Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2. ir 14 punktais.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Ukmergės r. sav., Vidiškių sen., Jasiuliškio k., Jasiuliškio g. 8.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veiklos (toliau – PŪV) – kitos (fermų) paskirties pastato rekonstrukcija, galvijų bandos didinimas. Ūkinė veikla vykdoma trijuose sklypuose, 4 ha žemės sklypas su pagrindiniais ūkio pastatais (Kadastro Nr. 8185/0001:210) priklauso PŪV vykdytojui, 2,4093 ha žemės sklypas, kuriame įrengtos srutų duobės (Kadastro Nr. 8185/0001:589) bei 0,84 ha ploto sklypas (Kadastro Nr. 8185/0001:588), kuriame įrengtas vandens bokštas, iš kurio tiekiamas vanduo ūkiui. Sklypas priklauso Lietuvos Respublikai, PŪV vykdytojas yra sudaręs žemės nuomos iki 2074 m. sutartį. Visi sklypuose esantys pastatai ir kiti statiniai, įskaitant vandens bokštą, požeminio vandens gręžinį nuosavybės teise priklauso PŪV vykdytojui. PŪV vykdytojui priklausančio žemės sklypo pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, valstybinės žemės – kita (su pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos ir inžinerinės infrastruktūros teritorijos naudojimo būdu). PŪV vykdytojas planuoja keisti pagrindinę tikslinę nuomojamo sklypo

naudojimo paskirtį į žemės ūkio. Bendras trijų sklypų plotas sudaro 7,2493 ha plotą, o vientisas dviejų sklypų teritorijos plotas – 6,4093 ha.

Artimiausias gyvenamasis pastatas nuo planuojamos ūkinės veiklos objekto nutolęs daugiau kaip 400 m PV kryptimi – Jasiuliškio k. 14. Kitos gyvenamųjų namų sodybos nuo PŪV nutolusios daugiau kaip 500 m.

PŪV vykdoma nuosavose patalpose. Planuojama rekonstruoti karvidė, kur bus laikoma 150 vnt. (150 SG) melžiamų karvių ir 50 vnt. veršelių (iki 1 m., 12,5 SG). Karvidės rekonstrukcija apims grindinio sutvarkymą bei naujos melžimo įrangos įdiegimas. Prieauglio tvarte auginama įvairaus amžiaus grupių galvijų – 136 vnt. prieauglio (1-2 m., 95,2 SG) ir 65 vnt. veršingų karvių (65 SG). Antrame prieauglio tvarte auginamas prieauglis iki 1 m. – 112 vnt. (28 SG).

PŪV metu planuojami kiti ūkio statiniai: Tiršto mėšlo mėšlidės bendras plotas 720 m², sienų aukštis apie 0,7 m, mėšlidės talpa apie 1440 m³; Srutų duobės, - įrengtos trys identiškos, betonuotos srutų duobės, kurių bendras plotas 1794 m², bendra talpa – 4500 m³. Srutų duobės eksploatuojamos leidžiant susidaryti natūraliai, kvapus ribojančiais, plaukiojančiais ląstelienos plutai.

Rekonstruojant karvidę, planuojama pereiti prie skysto mėšlo sistemos, kur tirštas mėšlas susidarys prieauglio (iki 1 m.) tvarte bei karvidės su pieno bloku tvarto dalyje, kur auginami veršeliai. Eksploatuojamas mėšlidės plotas mažes.

PŪV metu naudojama esama inžinerinė – elektros energijos, susisiekimo infrastruktūra, vandens tiekimas bei nuotekų šalinimas tvarkomas naudojant individualią sistemą. Yra įrengti srutinių nuotekų savitakiniai tinklai. Vanduo tiekiamas iš ūkininkei J. Druskienei priklausančio (Kadastro Nr. 8185/0001:588) esančio eksploatacinio požeminio vandens gręžinio Nr. 2703. Atstumas nuo galvijų laikymo pastatų ir mėšlo tvarkymo įrenginių iki požeminio vandens gręžinio yra daugiau kaip 250 m. Sklypas yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, tačiau su PŪV vykdytoju yra sudaryta nuomos sutartis iki 2074 m, sklype esantis gręžinys ir vandens bokšto statinys nuosavybės teise priklauso PŪV vykdytojui. Pagal šiuo metu laikomą galvijų skaičių paskaičiuotas reikalingas žemės naudmenų plotas mėšlui ir srutomis skleisti sudaro 198,96 ha, po išplėtimo – 206,91 ha, plotas gali svyruoti priklausomai nuo laikomų galvijų skaičiaus. Susidaręs mėšlas, srutos skleidžiamas PŪV vykdytojo dirbamoje žemėje, dalis perduodama pagal sutartis. Mėšlui ir srutomis skleisti naudojami PŪV vykdytojo dirbami žemės sklypai, kurių bendras deklaruojamas plotas 275,24 ha.

Šiuo metu auginama 460 vnt. galvijų (t. y. 337,45 sutartinių gyvulių, toliau – SG) vienu metu trijuose ūkiniuose pastatuose. Po rekonstrukcijos bus auginama 513 vnt. galvijų (350,7 SG), padidės auginamų veršelių iki 1 metų skaičius (+53 vnt., 13,25 SG). Bandos struktūrą sudaro veršeliai (apie 20-30 proc.), prieauglis (apie 25-30 proc.) ir melžiamos karvės (po 40-50 proc.). Galvijų skaičius ūkyje gali kisti (apie 10 proc.), atsižvelgiant į naujagimių veršelių ir brokuojamų suaugusių galvijų procento dalį bandos struktūroje.

Ūkyje auginami veršeliai, prieauglis, melžiamos karvės. Ūkinė veikla vykdoma patalpose, kurių grindinys padengtas nelaidžia danga, atsparia skysčių poveikiui. Auginant galvijus naudojama kompleksinė nuotekų, srutų ir mėšlo tvarkymo sistema. Melžiamoms karvėms ir veršeliams iki 6 mėn. taikoma tik tvartinė laikymo sistema, kai galvijai tvarte laikomi ir žiemą ir vasarą (365 d.). Melžiamos karvės laikomos nekreikiant, taikant srutų surinkimo sistemą. Prieauglis auginamas melžiamų karvių bandos pakaitai ir (ar) pardavimui. Veršeliai laikomi ant sauso kraiko (šiaudų), pusgilio tipų tvartuose. Gegužės-spalio mėnesiais prieauglis kartu su veršingomis karvėmis – transportuojami į ganyklas. Galvijų auginimo pastatuose įrengiamos šėryklų bei girdyklų sistemos, sudarant sąlygas laisvai paėsti ir atsigerti. Parduoti galvijai išvežami gyvi specialiu transportu. Nugaišę galvijai laikomi atskiroje patalpoje ir pagal poreikį pridudami UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

Srutos ir mėšlas skreperiais išstumiamas iš tvartų, mėšlas surenkamas buldozerio pagalba ir iškraunamas mėšlidėje, srutas siurblys iš siurblinės šulinio išpumpuoja požeminiu vamzdynu į betonuotas srutų duobes, mėšlidė įrengta prie tvartų. Srutos ir skystas mėšlas srutų surenkamas į srutų duobėse.

Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo nuostatos skirtos mėšlidžių, tirštojo mėšlo rietuvių prie tvarto įrengimui taikomos auginant daugiau kaip 10 SG. Mėšlidė įrengta atsižvelgiant į geriausiai prieinamą gamybos būdą (toliau – GPGB) rekomendacijas bei Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo nuostatas – susidaręs tirštasis mėšlas kaupiamas ant betonuoto, nelaidaus bei sandaraus hidroizoliacinio pagrindo, susidariusios srutos ir kitos nuotekos surenkamos į srutų rezervuarą.

Susidaręs mėšlas ir srutos vėliau skleidžiamas PŪV vykdytojo dirbamoje žemėje, laikantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo nuostatų.

ŠGP – šalutiniai gyvūniniai produktai – gyvūnų kūnai arba jų dalys, gyvūniniai produktai arba kiti iš gyvūnų gauti produktai, neskirti vartoti žmonėms, skerdyklų atliekos, kraujas, plunksnos, pūkai ir odos, gyvūnų gaišenos. ŠGP tvarkomi pagal LR Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. B1-190 patvirtintus „Šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių tvarkymo ir apskaitos reikalavimus“. Vertinama, kad kritusių galvijų kiekis per metus sudaro 3-5 t.

Galvijų auginimui per metus sunaudojama 6093 t, po ūkio išplėtimo planuojama sunaudoti 6537 t, gyvulių girdymui sunaudojama 9247 m³, po ūkio išplėtimo 9634 m³. Buitinių nuotekų kiekis ūkyje sudaro apie 128 m³ per metus, vertinant tai, kad ūkyje dirba iki 10 darbuotojų ir per dienos darbo laiką sunaudoja apie 35 l vandens. Išgaunamo vandens kiekis bus apskaitomas pagal skaitliuko duomenis įrengto prie įvado.

Vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo nuostatomis paviršinės nuotekos (lietaus vandenys) nuo gamybinių pastatų teritorijų (stogų (0,4073 ha), kelių (0,1 ha), aikštelių (0,3590 ha) zonų) nuvedamos paviršiaus nuolydžio kryptimi arba per gamybinių pastatų lietaus surinkimo latakų sistemą išleidžiamos į žaliuosius plotus, žemės naudmenas nevalytos.

Galvijų pastatų technologinių įrengimų plovimo, patalpų valymo, mėšlinų paviršių plovimo ir iš mėšlidžių išsiskiriančios srutos, taip pat paviršinės nuotekos nuo lauko aikštelių mėšlinų paviršių (aikštelės tarp galvijų laikymo pastato ir mėšlidės), esant kraikiniam galvijų laikymui, kaupiamos nuotekų kauptuve (srutų rezervuare). Vertinama, kad trijų srutų duobių bendras tūris sudaro 4500 m³, toks tūris užtikrina ūkio poreikį 6 mėn. kaupti skystą mėšlą ir srutas.

Vanduo naudojamas iš sklype esančio požeminio vandens gręžinio, kurio regeneracinis vandens išteklių pajėgumas Viršutinio-vidurinio devono (Nemuno) požeminio vandens baseino ribose vertinamas gerai.

Ūkinės veiklos metu susidaro: mišrios komunalinės atliekos (20 03 01), nuo personalo veiklos, per metus susidaro ~ 2 t; liuminescencinių lempų atliekos, galvijų auginimui, (20 01 21*) per metus 5 vnt. Susidariusios atliekos laikomos specialiose talpose, konteineriuose ir pagal poreikį pridudamos atliekų tvarkytojų valstybės registre registruotiems atliekų tvarkytojams, atliekų tvarkymas vykdomas pagal Atliekų tvarkymo taisykles.

PŪV objekte į aplinkos oro teršalai išsiskirs iš galvijų laikymo tvarte, gyvulių ganymo metu, mėšlo saugojimo mėšlidėje, skysto mėšlo laikymo rezervuare ir mėšlo skleidimo laukuose. PŪV numatomas vienas stacionarus organizuotas oro taršos šaltinis -katilinė. Planuojama pastatyti 25 kW šiluminės galios katilinę, kūrenama biokuru. Planuojama sukūrenti apie 13,3 t/m biokuro, į aplinkos orą pateks apie 0,291 t/m teršalų.

Iš neorganizuotų taršos šaltinių į aplinkos orą pateks: iš tvartų apie– 10,254 t/m amoniako, 0,388 t/m kietųjų dalelių bei 5,321 t/m LOJ; iš mėšlo sandėliavimo (mėšlidės, srutų, skysto mėšlo kauptuvo) apie 1,539 t/m amoniako. Gyvulių ganymo metu išsiskirs apie 0,223 t/m amoniako, o mėšlo skleidimo laukuose metu apie 5,397 t/m amoniako.

Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytą LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore

ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo” ribinių verčių.

PŪV pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir susidariusių ekstremaliųjų situacijų minimali, kadangi veikla vykdoma uždaroje gelžbetoninių ir (ar) plytų konstrukcijų patalpose. Galimų avarijų, gaisrų priežastys galimos dėl žmogiško ir (ar) technologinio veiksnių, tačiau jų tikimybė maža. Saugios aplinkos užtikrinimui laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų.

Didžiausia suskaičiuota kvapo koncentracija yra $4,2 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Prie galvijų ūkio sklypo ribų koncentracija siekia $1,9\text{-}3,4 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Kvapo koncentracija gyvenamojoje aplinkoje sudaro $1,0\text{-}2,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Prognozuojama, kad kvapų koncentracija neviršys leidžiamos ribinės kvapo vertės – $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka į „Natura 2000“ tinklo teritoriją. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos yra Šventosios upė žemiau Andrioniškio, apie 2 km ŠR kryptimi nuo PŪV vietos, Šventosios upės slėnio pievos, apie 1,4 km į R nuo PŪV vietos ir Siesarties upė ir jos slėnis, apie 2,5 km PR kryptimi nuo PŪV vietos, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

7.2. PŪV veikla atitinka Ukmergės rajono teritorijos bendrąjį planą.

7.3. Buitinės nuotekos kaupiamos buitinių nuotekų rezervuare ir asenizacine mašina periodiškai išvežamos į UAB „Ukmergės vandenys“ nuotekų tvarkymo įrenginius. Paviršinės nuotekos nuo betonotos srutovežio pakrovimo aikštelės ir betonotos aikštelės tarp tvarto ir mėšlidės kartu su galvijų pastatų technologinių įrengimų plovimo, patalpų valymo, mėšlinų paviršių plovimo nuotekomis ir iš mėšlidžių išsiskiriančiomis srutomis, kaupiamos srutų duobėse ir naudojamos laukams tręšti.

7.4. Srutų duobės eksploatuojamos leidžiant susiformuoti natūraliai biomasės plutai, taip sumažinant kvapų ir dujų sklaidimą.

7.5. Susidariusios atliekos laikomos specialiose talpose, konteineriuose ir pagal poreikį pridudamos atliekų tvarkytojų valstybės registre registruotiems atliekų tvarkytojams, atliekų tvarkymas vykdomas pagal Atliekų tvarkymo taisykles.

7.6. Atlikus AERMOD View programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad visų teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek įvertinus foninį užterštumą, planuojamos

ūkinės veiklos teritorijoje ir už jos ribų, neviršys nustatytų LR aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – Ūkininkės J. Druskienės ūkinės veiklos – kitos (fermų) paskirties pastato rekonstrukcija, galvijų bandos didinimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė